EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 22.4.2015
COM(2015) 178 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o prostovoljnem sistemu za okoljsko primerno zasnovo igralnih konzol

{SWD(2015) 88 final}
{SWD(2015) 89 final}

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o prostovoljnem sistemu za okoljsko primerno zasnovo igralnih konzol

1. Uvod in pravni okvir

Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (direktiva o okoljsko primerni zasnovi)[1], vzpostavlja pravni okvir za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izbranih prednostnih skupin izdelkov.

V skladu s členi 15(2)(a), (b) in (c) direktive o okoljsko primerni zasnovi mora za prednostno skupino izdelkov veljati obvezen izvedbeni ukrep (tj. uredba Komisije) ali ukrep za samoreguliranje (npr. prostovoljni sporazum, ki ga sklene industrija), če skupina izpolnjuje tri pogoje: (i) obseg prodaje izdelkov v skupini je znaten, (ii) izdelki v skupini imajo pomemben okoljski vpliv in (iii) izdelki v skupini imajo pomembno možnost za izboljšanje.

Poleg tega je v uvodni izjavi 18 direktive o okoljsko primerni zasnovi navedeno, da bi se morale za prednostne skupine izdelkov namesto obveznih izvedbenih ukrepov uporabljati alternativne rešitve, kot je samoreguliranje ali prostovoljni sporazumi, če bi cilje politike s takimi ukrepi lahko dosegli hitreje ali ceneje kot z obveznimi ukrepi.

Prostovoljni sporazumi ali drugi ukrepi za samoreguliranje se lahko obravnavajo kot alternative izvedbenim ukrepom v smislu direktive o okoljsko primerni zasnovi, če izpolnjujejo merila iz Priloge VIII k direktivi o okoljsko primerni zasnovi.

2. Prostovoljni sistem, ki ga je za igralne konzole predlagala industrija

Delovni načrt za obdobje 2009–2011 v okviru direktive o okoljsko primerni zasnovi vključuje skupino izdelkov „Oprema za ozvočenje in za slikovno obdelavo“, ki naj bi ponujala velike možnosti za stroškovno učinkovito zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.

Komisija je izvedla pripravljalno študijo o opremi za ozvočenje in slikovno obdelavo, vključno z igralnimi konzolami.

Pripravljalna študija[2] je potrdila, da ta skupina izdelkov izpolnjuje merila iz člena 15 direktive o okoljsko primerni zasnovi. Predvsem ima znaten obseg prodaje, pomemben okoljski vpliv in pomembno možnost za izboljšanje. Zato bi morala biti oprema za ozvočenje in slikovno obdelavo zajeta v izvedbenem ukrepu ali ukrepu za samoreguliranje.

Poraba energije v stanju pripravljenosti in izključenosti video predvajalnikov/snemalnikov in projektorjev je že ustrezno zajeta v Uredbi Komisije o okoljsko primerni zasnovi št. 1275/2008 (ti. uredba o stanju pripravljenosti). Trg za te proizvode se bo v prihodnjih letih verjetno zmanjšal zaradi vedno bolj razširjene uporabe pretočnih zvočnih in slikovnih vsebin in naprav brez nosilcev zvoka in slike. Edini segment trga teh proizvodov, ki se bo v prihodnjih letih verjetno povečal, so igralne konzole.

---

[1] UL L 285, 31.10.2009, str. 10.

[2] Pripravljalna študija o izdelkih, ki rabijo energijo „Nadgradnja direktive o okoljsko primerni zasnovi, Analiza skupine izdelkov, ki rabijo energijo (I), ENTR Sklop 3 Oprema za ozvočenje in slikovno obdelavo“ (*„Building on the Eco-design Directive, EuP Group Analysis (I) ENTR Lot 3 Sound and Imaging Equipment“*). Končno poročilo je bilo objavljeno novembra 2010. Študija je na voljo na spletni strani: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/ecodesign/product-groups/sound-imaging/files/lot3-sound-and-image-final_en.pdf

Podjetja, dejavna na trgu igralnih konzol, so predlagala prostovoljni sporazum, v katerem bi bile določene posebne zahteve za okoljsko primerno zasnovo modelov igralnih konzol, danih na trg EU in ki v aktivnem igralnem načinu rabijo več kot 20 W moči. Podpisniki so prostovoljni sistem sprejeli aprila 2014.

Ocenjeno je, da bodo leta 2020 na podlagi obveznosti, ki so jih sprejeli podpisniki prostovoljnega sporazuma, ustvarjeni prihranki v višini 1 TWh, kar ustreza 0,494 Mt emisij CO_2[3].

Komisija[4] in deležniki so se v okviru Posvetovalnega foruma za okoljsko primerno zasnovo[5], ustanovljenega na podlagi člena 18 direktive o okoljsko primerni zasnovi, posvetovali o prostovoljnem sistemu, ki ga je predlagala industrija, ter na podlagi teh posvetovanj predložili celovito oceno sistema.

V oceni učinka je bilo ugotovljeno, da bi bili cilji politike z uvedbo predlaganega prostovoljnega sistema doseženi hitreje in ceneje kot z obveznimi zahtevami. Ugotovljeno je bilo tudi, da je v skladu z zahtevami Priloge VIII k direktivi o okoljsko primerni zasnovi predlagani sistem skladen z vsemi določbami Pogodbe (zlasti z določbami, ki se nanašajo na notranji trg in konkurenco), mednarodnimi obveznostmi EU (vključno z večstranskimi pravili trgovanja), cilji direktive o okoljsko primerni zasnovi in posebnimi merili ocenjevanja, tj. (i) odprtostjo sodelovanja, (ii) dodano vrednostjo, (iii) zastopanostjo, (iv) opredeljenimi in zastavljenimi cilji, (v) sodelovanjem civilne družbe, (vi) spremljanjem in poročanjem, (vii) stroškovno učinkovitostjo uporabe pobud za samoreguliranje, (viii) trajnostjo in (ix) združljivostjo pobud.

3. Elementi prostovoljnega sporazuma

V prostovoljnem sporazumu, ki ga je sklenila industrija, so določene posebne zahteve za okoljsko primerno zasnovo igralnih konzol, danih na trg EU.

V skladu z zahtevami direktive o okoljsko primerni zasnovi podpisniki tega prostovoljnega sistema predstavljajo veliko večino zadevnega gospodarskega sektorja. Vsi podpisniki se v skladu s sporazumom zavezujejo, da bo vsaj 90 % igralnih konzol, ki jih bodo dali na trg, skladnih z veljavnimi minimalnimi zahtevami glede energijske učinkovitosti.

Poleg zahtev po okoljsko primerni zasnovi se s sporazumom ustanavljata tudi dva upravna organa:

- usmerjevalni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki podpisnikov sporazuma, ki skrbijo za izvrševanje sporazuma, in opazovalci, ki lahko vključujejo predstavnike Evropske komisije, držav članic EU, okoljskih in potrošniških organizacij, ter
- neodvisni inšpektor, ki ga imenuje usmerjevalni odbor in ki oceni, ali posamezni podpisniki upoštevajo zaveze iz sporazuma, ter za Komisijo pripravi poročila o skladnosti[6].

Sporazum določa tudi obveznosti v zvezi s poročanjem, na podlagi katerih mora vsak podpisnik neodvisnemu inšpektorju predložiti potrebne informacije, sicer tvega izgubo statusa podpisnika.

Poleg tega sporazum določa postopek, ki usmerjevalnemu odboru omogoča spreminjanje določb sporazuma, zlasti za prilagajanje strogosti zahtev razmeram na trgu.

---

[3] V skladu s smernicami ministrstva za energetiko in podnebne spremembe iz leta 2014.

[4] Odbor za oceno učinka je 27. marca 2013 dal pozitivno mnenje o oceni učinka.

[5] Prostovoljni sistem za igralne konzole je bil tema razprave na Posvetovalnem forumu za okoljsko primerno zasnovo 9. novembra 2012.

[6] Poročila o skladnosti so na voljo deležnikom, s katerimi se je treba o teh poročilih tudi posvetovati.

Da bi se vsem deležnikom, zlasti potencialnim podpisnikom, pravočasno zagotovile pravilne in posodobljene informacije o zahtevah, ki veljajo za igralne konzole, bo najnovejša različica prostovoljnega sporazuma vedno objavljena skupaj z oceno učinka in tem poročilom na spletnem mestu Komisije „Europa“, ki je namenjeno politiki o okoljsko primerni zasnovi[7], in na spletnem mestu, ki je namenjeno temu sistemu[8]. To spletno mesto bo vključevalo tudi informacije o tehničnih specifikacijah in lastnostih vsake konzole, ki jih podpisnice dajo na trg EU.

4. Sprejetje prostovoljnega sistema

Ker bo prostovoljni sistem, ki ga je predlagala industrija igralnih konzol, cilje politike dosegel hitreje in ceneje kot obvezne zahteve in ker izpolnjuje vsa merila iz Priloge VIII k direktivi o okoljsko primerni zasnovi, Komisija ugotavlja, da za igralne konzole, dane na trg EU, velja prostovoljni sistem o okoljsko primerni zasnovi, ki ga je vzpostavila zadevna industrija. Pogoji za sistem so določeni v prostovoljnem sporazumu, ki ga je sklenila industrija.

Komisija meni, da je ta prostovoljni sporazum ustrezna alternativa izvedbenim ukrepom za okoljsko primerno zasnovo. Zato Komisija ne bo določila obveznih zahtev za okoljsko primerno zasnovo igralnih konzol, danih na trg EU, dokler bodo po mnenju Komisije na podlagi prostovoljnega sporazuma in vseh nadaljnjih različic sporazuma, sklenjenih v skladu s predlaganim prostovoljnim sistemom, doseženi cilji in splošna načela iz direktive o okoljsko primerni zasnovi.

Prostovoljni sistem mora predvsem še naprej, v celotnem času uporabe, izpolnjevati splošna načela iz direktive o okoljsko primerni zasnovi, vključno s tem, da: prispeva k ciljem politike iz direktive o okoljsko primerni zasnovi; je odprt za sodelovanje vseh podjetij, dejavnih na trgu igralnih konzol; pokriva veliko večino zadevnega gospodarskega sektorja[9]; ima jasne in nedvoumne pogoje; je pregleden; vključuje dobro zasnovan sistem spremljanja in ne nalaga nesorazmernega upravnega bremena.

Poleg tega bi morale vse posebne zahteve za okoljsko primerno zasnovo igralnih konzol, danih na trg EU, ki so določene v prostovoljnem sporazumu in vseh naslednjih različicah sporazuma, sklenjenih v skladu s prostovoljnim sistemom, zagotoviti dodano vrednost v smislu večje splošne okoljske učinkovitosti izdelkov, ki jih zajema sporazum.

V skladu z zahtevo Komisije in deležnikov morajo podpisniki prostovoljnega sistema tudi:

- stalno ocenjevati napredek v zvezi z izvajanjem sistema,
- sodelovati s službami Komisije, državami članicami in deležniki, da zagotovijo stalno izboljševanje okoljske učinkovitosti igralnih konzol, zlasti s stalnim pregledovanjem ciljev porabe energije iz prostovoljnega sporazuma, in po potrebi vključiti druge ustrezne okoljske vidike,
- sodelovati s službami Komisije, državami članicami in deležniki, da izboljšajo mehanizem poročanja ter pravila za spremljanje in revizijo,
- v rokih iz prostovoljnega sporazuma zagotavljati ustrezne podatke, ki bodo Komisiji in deležnikom omogočili spremljanje doseganja ciljev iz sporazuma, pri čemer se vsak podpisnik zaveže k zagotavljanju informacij o vseh modelih igralnih konzol, ki jih da na trg EU, ter informacij o porabi energije in drugih okoljskih značilnostih, ki jih obravnava prostovoljni sporazum (npr. zahteve po informacijah) za vsak model, za katerega velja prostovoljni sporazum, in

[7] http://ec.europa.eu/energy/efficiency/labelling/agreements_en.htm.

[8] www.xxx.eu

[9] Vsaj 70 % izdelkov, danih na trg.

- si prizadevati za dejavno sodelovanje potencialnih podpisnikov v sistemu.

5. Spremljanje prostovoljnega sistema

Točka 6 Priloge VIII k direktivi o okoljsko primerni zasnovi določa, da bo Komisija s pomočjo Posvetovalnega foruma za okoljsko primerno zasnovo in odbora iz člena 19(1) direktive o okoljsko primerni zasnovi spremljala izvajanje prostovoljnega sistema, zlasti njegovo skladnost s splošnimi načeli in ustreznost zahtev po okoljsko primerni zasnovi, določenih v prostovoljnem sporazumu in vseh naslednjih različicah sporazuma.

Komisija bo posebno pozornost namenila obveznostim poročanja in pravilom za spremljanje iz direktive o okoljsko primerni zasnovi, iz obstoječih smernic Komisije in iz samega sporazuma. Komisija bo zlasti preverjala, ali določbe sporazuma in njihovo izvajanje s strani podpisnic Komisiji in deležnikom (vključno z nacionalnimi organi) omogočajo učinkovito spremljanje učinkovitosti sporazuma in doseganja ciljev iz sporazuma.

Če Komisija ugotovi, da cilji in splošna načela iz direktive o okoljsko primerni zasnovi, kot so izraženi v prostovoljnem sistemu, ne bodo doseženi in/ali da podpisniki sporazuma o prostovoljnem sistemu ne bodo stalno postopno zmanjševali porabe energije, izboljševali zahtev glede vidikov, ki niso povezani z energijo, kot je določeno v prostovoljnem sporazumu, ali da v naslednje različice sporazuma ne bodo vključevali drugih ustreznih okoljskih vidikov, kadar bo to potrebno, bo Komisija sprejela zahteve za okoljsko primerno zasnovo igralnih konzol z obveznim izvedbenim ukrepom.

6. Zaključki

Prostovoljni sistem o okoljsko primerni zasnovi, ki ga je predlagala industrija igralnih konzol, upošteva vse določbe Pogodbe, mednarodne obveznosti EU in posebna merila ocenjevanja, zato je v skladu z direktivo o okoljsko primerni zasnovi.

Ocena Komisije je pokazala, da bodo na podlagi tega prostovoljnega sistema o okoljsko primerni zasnovi cilji politike doseženi hitreje in ceneje kot z obveznimi zahtevami.

Komisija ugotavlja, da bi moral za igralne konzole, dane na trg EU, veljati prostovoljni sistem o okoljsko primerni zasnovi. Pogoji sistema so določeni v prostovoljnem sporazumu, ki ga je sklenila industrija.

Komisija meni, da je ta prostovoljni sistem ustrezna alternativa izvedbenim ukrepom za okoljsko primerno zasnovo, zato za zdaj ne bo določila obveznih zahtev za okoljsko primerno zasnovo igralnih konzol, danih na trg EU.

Komisija bo stalno spremljala izvajanje prostovoljnega sistema. Če bo Komisija ob tem ugotovila, da cilji in splošna načela iz direktive o okoljsko primerni zasnovi niso izpolnjeni, bo Komisija določila zahteve za okoljsko primerno zasnovo igralnih konzol z obveznim izvedbenim ukrepom.